

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput V. S. Placidum Fratres et Soror invisunt: irruentes in monasterium
Saraceni tum in Hospites sæviunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
PSEUDO-
GORDIANO.

CAPUT V.

S. Placidum Fratres et Soror invisunt: irruentes in monasterium Saracenum in Monachos, tum in Hospites sæviunt.

Eutygium, Victorinum et Flaviam, apud S. Placidum hospitantes,

Per idem tempus dum in Urbe fama crevisset, quod sanctus Domini Placidus a venerabili patre Benedicto ad monasterium construendum, et cortes ac possessiones Tertulli, patris sui, retinendas, in Siciliam directus fuisset, et quia in cœnobio, a se constructo, triginta jam Fratres sub patris sui Benedicti regula aggregasset: Euty chius et Victorinus, germani ejus, quorum superius memoriam fecimus, una cum sorore sua Flavia virgine, Placidum fratrem vivendi desiderio ducti, et in ejus amorem ultro modum accensi, ex consilio parentum suorum urbem Romam egredientes, navem conscendunt; dantesque carbasa ventis, Siciliam adeunt, et ad portum civitatis Messanæ applicantes, classem in littore solvunt; descendentesque de navi, ad sancti Johannis cœnobium tendunt, videntesque Fratrem, repleti sunt gaudio magno. Et primo quidem non cognoverunt eum, ob id scilicet, quia, ex quo beato Benedicto oblati sunt, illum ulterius non viderant: et post tanti temporis spatium vir factus, et monachali habitu indutus, atque præ nimia abstinentia ac enormitate vigilarum et orationum, corpore tabefactus et annihilatus erat. At ubi per indicia agnoverunt eum, in oculis ejus ruentes, et se diutius complexantes, ob nimietatem amoris et gaudii in fletum maximum proruperunt. Post hæc cum omnia monasterii habitacula perlustrassent, ac convenienter constructa laudassent, aliquantis diebus apud beatum Placidum, fratrem suum, remorari decreverunt.

nocti irruens in monasterium Mamucha,

a b c

d

59 Eodem tempore apud paganos *a*, qui in Hispania inhabitabant *b*, Abdala *c*, impiissimus Christi insectator et hostis, regnum administrabat. Hic Christianæ religionis culturam funditus de terra eradere, et Molochi templum et Luciferi culturam augere cupiens, centum navium expeditionem congregavit, et super eas quendam crudelissimum Agarenum, nomine Mamucha, ducem præficiens, contra Romanum direxit imperium, mandans, ut civitates et castra igni cremaret, ecclesias destrueret, Christianos ad dæmonum Molochi, Rempham et Luciferi *d* culturam compelleret, non consentientes diversis suppliciis enecaret. Cujus ille imperio parens, cum plurimam stragem nostrorum dedisset, post aliquantos dies, in quibus Euty chius, Victorinus et Flavia virgo ad beatum Placidum venerant, cum Fratres nocturnalem synaxim in ecclesia decantarent, jam dictus Mamucha in navibus cum paganis sexdecim millibus octingentis adveniens, fores monasterii confringi, et omnes in vinculis jussit adstringi. Quod dum factum fuisset, Gordianus jam dictus, qui cum beato Placido a Cassinensi cœnobio ad Siciliam venerat, cum esset juvenis, per quamdam posticam domus aufugiens evasit; Donatus vero,

qui jam senio affectus erat, absque aliqua interrogazione capite truncatus est *e*.

60 Sanctus autem Placidus una cum fratribus suis Euty chio, Victorino et Flavia virgine, Fausto, Firmato *f* diacono, simul etiam cum Monachis triginta, catenis vinctus, Mamuchæ aspectibus præsentatur. Quem truculentus arbiter ut vidit, dixit ad eum: Qui vocaris? Sanctus Placidus respondit: Christianus sum. Dux dixit: Nega Christum tuum, et dic in eum convicia, et juxta ritum invictissimi regis nostri Abdalæ Deum adora, et dimitto te. Sanctus Placidus respondit: Ego Dominum Jesum Christum numquam negaturus sum, et pro ejus nomine mori desidero. Dux vero, adhæc sæve indignans, dixit ad Euty chium et Victorinum, Flaviam, Faustum, Firmatum diaconum et reliquos triginta: Vos quid dicitis? Obtemperabitis præceptis excellentissimi regis Abdalæ, ut Christum relinquentes, Deum nostrum adoretis? Sancti autem Martyres quasi ex uno ore dixerunt: Quod in animo insidet vestro, perficite. Unus enim nobis animus est, una fides, unus ordo vivendi: quapropter ea, quæ a primo audisti, ab omnibus dictum esse, putate. Pro amore namque Christi parati sumus animam ponere.

una cum Placido et perisque monachis,

f

dire casos, carceri mandat,

61 Ad horum itaque Martyrum fama dux Mamucha vehementer iratus, jussit sanctos Dei Placidum, Euty chium, Victorinum ac virginem Flaviam cum reliquis Sanctis expoliari, et gravissime fustibus cædi, dicens: verba verberibus cedant. Sancti vero Martyres exultabant et gaudebant in Domino, quoniam digni habiti sunt pro nomine ejus verberum supplicia pati. Videns vero impiissimus dux, quod jam in extremis essent, dixit ad eos: Dicite, morti destinati, si relinquere vultis Crucifixum, an perire decrevistis? Sancti Martyres dixerunt: Nos, Dominum Jesum Christum verum Deum esse, corde credimus, ore confitemur, et ab ejus cultura numquam recedemus. Fac, quod vis, Christiani sumus. Stupefactus ad hæc crudelissimus arbiter, dixit ministris: Iterum flagellentur, crudelissime torqueantur, verbera verberibus addantur, forsitan respicient hi, qui in errore decreverunt permanere. Ministri itaque juxta ducis imperium flagellantes et torquentes eos, clamabant dicentes: Negate Christum vestrum, negate. Sancti autem, dum torquentur, rogabant Dominum dicentes: Domine Jesu Christe, Fili Dei, libera nos ab omni tentatione, et ab scandalis operantium iniquitatem. Dux vero, ad Martyrum tolerantiam permotus, præcepit, ut, manibus a tergo ligatis, et compediibus vincti, includerentur per septem dies, et neque panem neque aquam eis dari, ut deficerent, procastinans eorum interitum, si forte plagis corporalibus fatigati, ejus nefandis jussionibus obtemperarent. Sanctus autem Domini Placidus, in tanto supplicio constitutus, non diebus neque noctibus a colloquiis divinis et oratione cessabat.

F

62 Dum hæc agerentur, tempestas magna in mari exorta est; barbari vero ob aëris incommoditatem, dum ad Hispanias se remeare non posse, perspicerent, ira permoti, circumquaque cuncta igni ferroque deleverunt, et adulteria ac innumerabilia mala in ecclesiis et in hominibus committentes, et viros ac mulieres ob Christi fidem trucidantes, civitati Messanæ ineffabilia mala intulerunt, sanctosque Dei martyres Placidum, Euty chium, Victorinum et virginem Flaviam

et post aliquot dies fustibus iterum,

A viam cum Sociis in terram suam transferre decreverunt. Itaque, dum maris inclementia viam illis obruisset, videntes, sanctum Placidum cum Sociis absque cibo et potu Christo gloriam ferre, mirati sunt, cursuque concito ducis tentorium adeuntes, quæ acta et dicta fuerant, per ordinem pandunt. Qui, belluina rabie accensus, jussit, sanctos Dei Martyres per singulos dies acerrime fustibus cædi, et sine aliquo cibo vel potu dimitti. Et dum cæderentur, clamabant pagani: Negate Christum, et dicite in eum convicia, et dimittemini. Sancti autem Martyres, quasi ex uno ore, dixerunt: Neque Christum Dominum nostrum negamus, neque convicia in eum, qui Creator est omnium, inferimus; facite, quod vobis videtur.

aliisque sup-
plicis tor-
quet:

63 Barbari vero, de Sanctorum constantia ultra modum mirati, cursu rapidissimo duces adeuntes, rem, prout erat, exponunt. Dux autem, solita inflammatus nequitia, jussit, sanctum Placidum cum Sociis, pedibus versis, suspendi, et flagellis hinc inde crudelissime laniari, et sub capite unusquisque fumum horridum subministrari. Quod dum factum fuisset, clamabant more solito contra Sanctos pagani: Negate Christum vestrum, negate. Sancti vero Martyres, paganorum monita velut stercora contempnentes, clamabant ad Dominum, dicentes: Si constiterint adversum nos castra, non timebimus mala, quoniam tu nobiscum es, Domine. Cumque omnes singillatim unus post unum hoc ordine cruciati fuissent, jussit dux Mamucha, dari unicuique Sanctorum pugillum unum hordei crudi ad manducandum, et paululum aquæ ad bibendum *g*. Dicebantque ad Sanctos: Si negaveritis Christum Deum esse, quicquid petieritis, dabimus vobis, et annumerabimini inter primos amicos ducis nostri Mamuchæ, et eritis quasi fratres regis nostri Abdalæ, ac domini in omni regno ejus. Sancti autem fratres Placidus, Euty-chius, Victorinus et sanctissima Flavia virgo, soror eorum, quasi ex uno ore, dixerunt: Si polliceremini nobis, facturos dominos orbis terrarum, non negabimus Dominum nostrum Jesum Christum, qui pro nobis mortuus est et surrexit, ascendens in cælum, vivos et mortuos et omne sæculum per ignem judicaturus adveniet. Quinimo vos, qui miseria pleni estis, qui æternæ morti addicti, vos potius credite in Dominum nostrum Christum Jesum, et salvi eritis in æternum. Dirissimus autem Mamucha, ex beati Placidi ore talia dum verba audisset, ac sæve indignans, jussit, eum cum Sociis carceri tradi.

at Gordia-
nus, qui clam
aufugerat,

64 Nocte vero adveniente, Gordianus jam dictus, qui tempore, quo beatus Placidus captus fuerat, fugiens, evaserat, venit ad eum in carcere, procidensque ad pedes ejus, confortabat eum, dicens: Constans esto, domine mi Placide, et noli timere, quia tecum est manus Domini, qui tibi mansionem in cœlesti regno locavit, lapidibus pretiosis instructam. Si tibi persecutores verbis blanditi fuerint, noli illis adhibere consensum; si aurum vel argentum, aut lapides pretiosos obtulerint, ne accomodes animum, sed potius illum respice, illum intendente, qui fecit cælum et terram, et mare, et omnia, quæ in eis sunt. Nihil enim martyrio laudabilius, nihil excellentius, nihil honorabilius invenitur; quippe cujus adjutor Christus Dominus est, et illi, qui eum diligunt et cu-

Octobris Tomus III.

piunt, immortalitate ac gloria perenni remunerantur. O quam terribilis est, et quam metuendus judicii dies adveniet, in quo juxta Apostolum unusquisque recipiet secundum suum laborem. In quo etiam angeli tremunt, qui non peccaverunt, ac justi terreantur, qui Domino placuerunt. Hunc diem Propheta designabat, cum dicebat: « Dies illa dies iræ, calamitatis et miserie, dies tubæ et clangoris, dies magna et amara valde, dies nebulæ et turbiniſ » plena indignatione, qua cœli magno impetu movebuntur, sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum, ac stellæ cadent de cœlo, et virtutes cœlorum movebuntur.

AUCTORE
PSEUDO-
GORDIANO.

S. Placidum

65 Jam adversus communem inimicum pugnam arripuisti, jam caput serpentis antiqui conculcasti; constantie et fortitudinis arma retine, ut possis tela et jacula ejus scuto fidei repellere, et juxta Apostolum « indue armaturam Dei » vigila strenue, « quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, » quærens, quem devoret » cui fortiter in fide persistentes resistere convenit. Diem supremum ante mentis tuæ oculos revoca, nocte simul et die, horis atque momentis, et quam fluxa, quam brevis sit hujus mundi gloria, quam caduca, et quibus ærumnis subjaceat. Adverteque, qualiter illam turbo repentinus auferat, et sedula mente pertracta. Ubi tunc erit sublimium honor et gloria regum? Ubi dives et princeps? Ubi fortes et divites? Ubi tunc erunt, qui ex obliquo egenos despiciebant, et sua locutione indignos censebant? Ubi argentum et aurum? Numquidnam non ceu pulvis præteriit, et velut umbra evanuit? Jam recessit, jam transiit, ad erebi profunda descendit, in quo vermis impiorum non morietur, et ignis non extinguetur. Ibi tunc potentes potenter tormenta passuri sunt, et fortioribus cruciatus intolerabilis erit: ex quo non educet pater filium, aut filius patrem, nec sodalis erit, qui redimat, neque frater, qui eripiat. Leva cor tuum cum manibus ad Deum, dicens cum Propheta: « Eripe me de inimicis meis, Deus meus, et ab insurgentibus in me libera me » de manibus odientium erue me. Jam pugnare cœpisti, pugna, ut vincas, et coronam immortalitatis accipias.

h

i

k

E

b

66 Audiens hæc beatissimus Placidus, gratias egit Redemptori omnium Deo. Deinde conversus ad Gordianum, dixit: Omissis, frater, verborum ambagibus, Vincentem mundum invocemus, rogantes, ut qui dedit velle, donet et posse. Illum enim desidero, illum suspiro, ad illum pergere cupio, cui animam meam devovi, qui me dignum fecit pro suo nomine pati. Et post hæc, Vide, inquit, ut, quicquid erga me evenire prospexeris, in scriptis notifies magistro nostro Benedicto, necnon condiscipulis et consanguineis meis, Mauro et Felicissimo *m*. Ego enim jam delibor, jam alligatus corpore, alligatus et spiritu vadam, quo me duxerit Dominus Jesus Christus. Testis enim mihi est Deus, quia omnibus hominibus puram exhibeo caritatem, rogans Deum omnipotentem, ut nos, in periculis constitutos, sua protectione defendat, et inter procellas et tempestates hujus mundi illesos custodiat, et pacem Ecclesiæ suæ sanctæ quantocius tribuat. Hæc cum dixisset, expansis in cælum manibus, et oculis in altum erectis, oravit ad Dominum, dicens: Unigenite Fili Dei, Verbum incarnatum, protege ac defende Ecclesiam tuam, tuo pretio-

ad constan-
tiam excitat:
F

m

AUCTORE,
PSEUDO-
GORDIANO.

iterat tertio
tormenta
barbarus,

sissimo sanguine redemptam, conserva Cassinensem ecclesiam in sancta religione, meque ad te venire, victo diabolo, jube.

67 Mane itaque facto, dux Mamucha, rabido inflammatus furore, jussit, sanctum Placidum cum Sociis suis sibi presentari. Cumque ante impiissimum ducem, manibus retro ligatis, presentati fuissent, indicto silentio, dixit: Testes invoco deos, excellentissimumque omnium Luciferum, quia nec interrogatione dignos vos nostra excellentia judicavit. Hinc autem, non ut criminis obnoxios, sed ut fratres, vos alloquor, ut deponentes pertinaciam vanæ superstitionis, acquiescatis salutaribus monitis, obtemperantes præceptis regis nostri Abdalæ, et magnificentum prophetam nostrum Moloch venerantes. Hoc si feceritis, hujus vitæ gaudiis feliciter fruimini, et dabimus vobis infinitas possessiones et uxores; quod si non feceritis, diversis suppliciis interibitis. Sancti Martyres dixerunt: Neque nobis blandimentis suadere poteris, nec minarum asperitatibus terrorem incutere valebis. Tunc nefandus arbiter, furore et ira magna accensus, jussit, sanctum Placidum cum Sociis suis expoliari, et fustibus cædi, et membris omnibus crudelissime torqueri. Cumque ministri iniquitatis ducis jussa perficerent, Gordianus cum omnibus Christianis, qui ducis Mamuchæ manus evaserant, cum fletu ingenti clamabant: Domine Jesu Christe, martyrum fortitudo et palma, veni in adjutorium Placidi, servi tui, in hujus agonis discrimine constituti: et hoc diebus ac noctibus postulabat, sine intermissione pro eo lacrymarum et orationum hostias Domino immolans.

et inhumane
niter

68 Idem autem sanctus Domini Placidus, cum a paganis ultra modum cum Sociis cruciatus fuisset, jussu sævissimi ducis a suppliciis amotus est, et beatissima virgo Flavia, incredibili decore micans, tribunalibus est presentata. Quam truculenta bestia dum perspexisset, dixit ad eam: Dic, scelerata et omni misericordia prorsus indigna, adquiescis præceptis regalibus, an in stultitia permanere decrevisti? Ad quem beatissima virgo Christi Flavia respondit: Ego stultitiam nunquam habui, quia semper Christum, cuncta regentem, dilexi; præcepta vero regis tui, velut lutum, quod pedibus conculcatur, abjicio. Dux autem, adversus virginem Flaviam ingenti ira succensus, dixit ministris: Expoliate hanc, et, pedibus in altum erectis, in sublime suspendite. Habebat * honoris sui dignum commercium, quæ salutaribus monitis cordis cervicem flectere renuit. Paganus vero, juxta quod dux imperaverat, sanctam virginem Flaviam, pedibus in sublime erectis, suspenderunt. Quam dux ita allocutus est, dicens: Stultissima omnium feminarum, non verecundaris in turpitudine nuditatis tuæ? Et Virgo Christi ad hæc: Sacra Scriptura testatur, quia Deus est conditor viri et feminae, ob quam rem de sexu nulla mihi describetur injuria * pro eo, quod nuda sum; neque nuditatem tantum corporis sustinere parata sum, sed etiam gladium et ignem propter eum, qui pro me denudari et flagellari et crucifigi voluit.

* Habebit

* culpa

Flaviam cruciat;

69 Dux vero, ad hæc carnali furia fretus, dixit ministris: Quid agitis? Fustes afferte, et eam sine intermissione acerrime flagellate. Cumque milites sanctam virginem Flaviam crudeliter flagellarent, Virgo Christi clamabat ad Dominum, dicens: Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, adesto nunc famulæ tuæ Flavie in hujus agonis stadio, ne dicant inimici tui, ne dicant:

Prævaluimus adversus eam. Conturbatus adhæc crudelissimus censor ait: Si ista extincta non fuerit, maximum regi nostro Abdalæ conferet detrimentum. Et post hæc: Eia, inquit, frontem et mamillas, necnon et brachia torquentes dissipate. Subtus vero fumum acerrimum subministrare, variisque tormentis corpus illius excrucians necate. Illi itaque toto mentis conamine perficientes, clamabant: Nega Christum tuum, turpissima et omni dedecore digna, quia jam parata tibi imminet mors. Itaque, in talibus die decurso, dux Mamucha sanctam Dei virginem deponi, et cum beato Placido ac Reliquis in carcerem includi jussit, iraque commotus, præcepit, ut, quotquot Christianorum invenissent, diversis suppliciis enecarent.

70 Jam vero quis digne enarrare valeat, quantis suppliciis Christiani eo tempore in Sicilia sint affecti? Nonnulli namque palorum vectibus ora reserantes, foetidum cœcum ingerebant. Alios in frontibus et in tibiis remugientibus nervis torquendo cruciabant, plerumque aquam marinam, acetum, amurcam et liquamen et alia multa et crudelia, tamquam utribus imbutis ori appositis, sine misericordia urgebant, stimulis ferreis ad ambulandum urgentes. Parvulus etiam ab uberibus maternis rapientes, insontem infantiam elidebant ad terram. Alios e regione pedes tenentes, a meatu prorsus naturali, usque ad arcem capitis dissipabant. Alii candentis ferri laminis adusti sunt, aptantesque fustes in modum serrarum ex palmis cum stirpibus, et dorsa Christianorum cum illis flagellantes, non tantum ossa confringebant, sed etiam terbrantes aculei intrinsecus remanebant, dissipatisque carnibus, viscera pandebantur. Nonnulli vero, ligatis pedibus post terga currentium equorum, inter spinosa loca silvarum ducebantur, ut, ducti et reducti, dumosis lignorum aculeis eorum corpora carperentur, ac diu et sæpius tibiis torquendo tinnientibus chordis constringebant. Feminas autem per unum pedem appendentes, palis minoribus dentatis rectis * in capite, crinibusque in eisdem colligatis, ac vehementius stringentes simul cum capillis omnem pelliculam auferebant, ingentia pondera in uno pede colligantes, et laminas ferri ignitas dorso, ventri, mamillis ac lateribus apponentes n.

nec mitius in-
terim ceteros
Christianos
habet.

* jactis

F n

ANNOTATA.

a *Pagani, de quibus Acta, Agareni seu Saraceni fuisse dicuntur sæpe infra.*

b *Anachronismus insignis est: nam Saraceni Hispaniam non occuparunt, nisi sub annum 713. Sed forte Hispania Tingitana, pars Africae Hispaniæ obversa, intelligi debet. Varias eruditorum sententias de barbaris, qui S. Placidum ejusque Socios interemerunt, vide § 9 Comment. prævii. Quæ præ ceteris, ibidem memoratis, arrideat, vide num. 147.*

c *Abdala nullus anno 344 sive in Hispania, in qua tunc Theudis regnabat, sive in Africa, aut alibi regnasse scitur.*

d *Moloch idolum Ammonitarum, de quo 3 Reg., cap. 11 et alibi. Moloch et Remphæ meminit S. Stephanus, Act. 7, v. 43. Porro Luciferum inter deos a Saracenis habitum, scribit S. Hieronymus in Hilarione. Mabillonius in Annotatis.*

e *Sacris Fastis inseritur die 5 Octobris: sed mense Septembri occisus fuit, ut ex sequentibus sequitur*

A sequitur. Vide num. 148 Comment. prævii et infra lit. f ad cap. 6.

f Forte hæc nomina Actorum auctor aut interpolator quispiam aliunde corrasa pro arbitrio S. Placidi germanis Sociisque martyrii applicuit. Vide num. 10 Commentarii prævii. Faustus vero et Firmatus monachi fuisse non videntur, sed Eutychiei, Victorini et Flaviæ comites; nam tunc hic, tum num. 56 S. Placido, præter Donatum et Gordianum, monachi fuisse dicuntur 30; qui alioqui 32 fuissent.

g Hæc Wandalos indicare videntur. Vide num. 144.

h Sophoniae 1, v. 45 et 16 hoc ordine ista leguntur: Dies iræ dies illa, dies tribulationis et angustiae, dies calamitatis et miserie, dies tenebrarum et caliginis, dies nebulae et turbinis. Dies tubæ et clangoris super civitates munitas et super angulos excelsos.

i Ex Pauli Ep. ad Ephesios cap. 6, v. 11.

k Ep. 1 Petri 5, v. 8.

l Psalm. 58, v. 1.

m Alludit hic auctor seu interpolator Actorum ad fictitias Gordiani litteras, de quibus, aliisque consule §§ 3 et 4. Litteræ ipsæ habentur in Appendice ad Chronicum Cassinense, Parisiis typis editum anno 1605.

n Hæc omnia ex Victore Vitensi de Persecutione Vandalica sparsim excerpta sunt. Vide num. 145 Comment. prævii.

CAPUT IV.

Sancti, iterum iterumque cruciati, capite tandem minuuntur, et a Gordiano sepulture mandantur.

Iterum Mamucha, primum quidem universos cædi,

C Sancta vero virgo Flavia, dum in carceris ergastulo cum Fratribus esset retrusa, Placidum, fratrem suum, alloquebatur, dicens: Jam sacris tuis orationibus, Placide frater, faventibus, inchoavi martyrium, nunc vero obsecro, ne desistas inchoata perficere. Ora attentius, rogo, ut dignum faciat dominus Jesus Christus desiderium cordis nostri ante conspectum gloriæ suæ, et tribuat nobis, quod promittere dignatus est suis fidelibus, et omnibus quærentibus gratiam suam. Sanctus autem Domini Placidus, aperiens os suum, Eutychieum et Victorinum, fratres suos, et virginem Flaviam, sororem suam, Sociosque triginta tres consolabatur, dicens: Forti animo estote, suspicite in cælum, et precibus exorate cuncta Regentem, ut patris Benedicti intercessione nobis patiendi tolerantiam donet. Alia vero die dux Mamucha, residens in consistorio, jussit, sanctos Dei martyres Placidum, Eutychieum, Victorinum et virginem Flaviam cum triginta tribus Sociis suis sibi præsentari, et gravissime fustibus cædi, et per pedes suspendi, ac membris omnibus acriter torqueri, fumumque horridum sub eis administrari: Negate Christum vestrum, et dicite in eum convicia, et dabimus vobis bona hujus mundi. Post hæc sanctus martyr Christi Placidus, erectis in cælum oculis, clamabat ad Dominum dicens: » Narraverunt nobis iniqui fabulationes, sed non » ita, ut lex tua » Domine a. Omnia mandata

tua veritas, iniqui persecuti sunt nos, adjuva nos, Domine, Deus noster.

72 Quinta vero die, videntes pagani, quod sancti Dei martyres Placidus, Eutychieus, Victorinus et Flavia virgo speciali quodam amore essent obligati, et honore se invicem prævenirent, quod una cibum caperent, quod segregati ab aliis starent, quod simul soli orarent, mirati sunt, et dicebat alter ad alterum: Isti affinitate conjuncti sunt, ideo ab aliis dividuntur. Interrogans itaque Sanctos unus ex paganis per interpretem, quo utebantur, dixit ad eos: Quam generositatem fertis inter vos? Responderunt hi: Quatuor germani fratres sumus, ex uno viro et femina generati. Ille vero rursus percontatus est eos, dicens: Ex ista patria estis, an ex alia regione? Et responderunt Sancti, dicentes: Romani sumus et Christiani. Et ille: Bene contingit vobis, quia hominum omnium genus semper voluistis humiliare, et dominium exercere, nulli unquam genti voluistis subdere colla. Sed dicite nobis, quæ sunt nomina vestra? Ad hæc sanctus Placidus proloquens, ait: Hi duo fratres mei, Eutychieus et Victorinus b vocantur. Hæc autem soror mea et virgo, Flavia dicitur. Ego vero peccator, Placidus Monachus vocor. Et ille, Assentite, inquit, nobis, et proderit vobis; negate, Christum vestrum Deum esse, et nostro more Luciferum sidus Dei nostri Rempham excolite, ut frui possitis una nobiscum hujus gaudiis vitæ. Respondens autem sanctus martyr Placidus, dixit: Absit hoc a nobis, ut Deum nostrum Jesum Christum, Creatorem cæli et terræ, negemus, et hominem perditum pro Deo colamus, qui jam a Domino Jesu Christo cum diabolo et angelis ejus damnatus est in inferno, perpetuo igni exurendus.

73 Hæc pagani ex Martyris ore dum verba audissent, Mamuchæ duci nunciare curarunt. Sævissimus autem dux, furore nimio accensus, jussit, sanctissimum Placidum cum duobus Fratribus et cum sorore Flavia tandiu virgis mactari, donec inter manus deficerent. Quod dum factum fuisset, pagani, existimantes eos mortuos, recesserunt. Sed Deus omnipotens, cui cura est, et sollicitudo suorum, misit angelum suum sanctum, qui sanctorum martyrum Placidi, Eutychiei, Victorini et virginis Flaviæ roboravit corpora, et curavit plagarum vulnera. Mane autem facto, pagani, redeuntes ad stadium, sanctosque Martyres Dei illæsos consistere perspicentes, dicebant ad eos: Animadvertite et videte, quanta misericordia usi sunt Deus et propheta noster in vobis, qui, cum debuissent interficere vos, contulerunt vobis sanitatem. Relinquitte ergo vanitatem et sectam superstitionis, et adorate eos, qui præstiterunt vobis sanitatem, et gubernent vitam vestram. Sanctus Placidus respondit: Vos potius relinquitte diabolium, quem adoratis, et adorate Dominum nostrum Jesum Christum, qui fecit cælum et terram, mare et omnia, quæ in eis sunt, relinquitte perditum ipsum vestrum prophetam, et satanam, quem is pro Deo coluit, cum quo damnatus est in ignem eternum.

74 Saraceni autem, cum viderent, quod neque minis, neque promissionibus Sanctos Dei ad suam culturam valeret inflectere, acta et dicta duci seriatim referre curarunt. Dux vero sævus indignans, jussit, sanctum Placidum cum Sorore et duobus Fratribus suis per pedes suspendi, et fustibus cædi, et fumum acerrimum submi-

AUCTORE.
PSEUDO-
GORDIANO-
dein vero
S. Placidum
et Fratres,

E

b

vix non ad
necem, jubet;

F

quod cum
frustra fieret,
Placido lin-
qua præcidi-
tur,